

Vážený pan
Ing. Zdeněk Nekula
Ministr zemědělství
Ministerstvo zemědělství ČR
Těšnov 65/17
110 00, Praha 1

v Praze dne 12. ledna 2023
zasláno datovou schránkou
kopie: dominika.naskova@mze.cz

Vážený pane ministře,
dovolte mi zaslat zásadní připomínky Asociace soukromého zemědělství ČR (ASZ ČR) k návrhu Nařízení Vlády, o stanovení podmínek poskytování přímých plateb zemědělcům.

K § 3

Vzhledem k tomu, že definice zemědělské činnosti v tomto nařízení je v nařízení vlády uvedena pouze ke vztahu posuzování podmínky aktivního zemědělce a má vliv na to, co se započítává do zemědělských příjmů, považujeme za nutné, aby byla využita plně definice ze zákona o zemědělství. Požadujeme proto uvést definici zemědělské činnosti uvedenou v § 3 takto:

„Pro účely tohoto nařízení se za zemědělskou činnost považuje zemědělská výroba podle § 2e odst. 3 písm. a) až e) zákona o zemědělství a udržování dílu půdního bloku ve stavu pro pastvu hospodářských zvířat.“

K § 4 odst. 2 písm. a)

Existuje obava, že kapacity auditorských společností nebudou stíhat zpracovat požadovanou auditní zprávu v termínu podání žádosti, a proto by měla být dána možnost dokládat i čestné prohlášení, ke kterému může žadatel doložit i podklady, ze kterých formulář příjmů vyplnil. Požadujeme proto doplnit možnost dokládat příjmy formou čestného prohlášení úpravou znění § 4 odst. 2 písm. a) a doplněním nového odst. 5 takto:

*„a) jejíž minimální příjmy nebo výnosy ze zemědělské činnosti na jejich celkových příjmech nebo výnosech za poslední účetně uzavřené období činí nejméně 30 %, což doloží zprávou auditora **nebo čestným prohlášením** na formuláři vydaném Fondem, která je nedílnou součástí jednotné žádosti a ~~která potvrdí~~ **kde bude potvrzen** soulad jí uvedených údajů o jejich celkových příjmech nebo výnosech a jejich příjmech nebo výnosech ze zemědělské činnosti s jejími účetními záznamy, a zároveň maximální podíl roční částky dotace na přímé platby činí nejvýše 80 % na jejich příjmech nebo výnosech ze zemědělské činnosti za poslední účetně uzavřené období,“*

„(5) Pokud zemědělec předloží čestné prohlášení v souladu s § 4 odst. 2 písm. a), je povinen zároveň Fondu doložit takové účetní záznamy, ze kterých je vyplnění údajů do formuláře vydaného Fondem ověřitelné.“

K § 7 odst. 2 písm. b)

Vzhledem k tomu, že je nesmyslné vyžadovat likvidaci nedopasků v případě, že na dílu půdního bloku nebo jeho části neskončila pastva, požadujeme doplnit do § 7 nový odstavec v tomto znění:

„Odstavec 2 písm. b) se nepoužije, pokud k 31.8. na dílu půdního bloku nebo jeho části neskončila pastva. V takovém případě platí, že žadatel provede likvidaci nedopasků do 30 dnů od skončení pastvy nebo v případě celoroční pastvy nejpozději do 31. prosince příslušného kalendářního roku.“

Obdobně požadujeme upravit podmínky týkající se likvidace nedopasků pro malé zemědělce v § 8 a dále v rámci základní celofaremní ekoplatby na trvalé travní porosty v § 12 a travní porosty na orné půdě v § 15.

K § 7 odst. 7, K § 12 odst. 6

Požadujeme, aby sankce za porušení podmínky likvidace nedopasků byla nastavena obdobně jako v EZ a AEKO, tedy snížení 10 % z dotace poskytované na díl půdního bloku nebo jeho část, na němž bylo nalezeno porušení podmínky.

K § 13 odst. 2, odst. 17 a odst. 18

Požadujeme vypustit část textu: *„nebo kontrolou prostřednictvím monitorování ploch“*. Zemědělské veřejnosti dosud nebyl představen systém monitorování ploch, a to i přestože v roce 2022 měl běžet pilotní provoz. Vzhledem k tomu, že nevíme, jak bude fungovat systém oznamování výsledků monitorování ploch ve vztahu k zemědělci, nedomníváme se, že lze toto datum považovat za rozhodné ve vztahu k vyhodnocování podmínek výměry rozhodující o povinném počtu pěstovaných plodin.

Dále požadujeme v souvislosti s podmínkou povinného počtu pěstovaných plodin zavést výjimku z plnění této podmínky pro žadatele, kteří na standardní orné půdě pěstují výhradně plodiny vázící dusík, jejich směsi nebo směsi těchto plodin s jinými plodinami, pokud poměr plodin vázících dusík ve směsi je více než 50 %, a nebo na standardní orné půdě pěstují trávy na semeno, a nebo na standardní orné půdě mají závazek AEKO v podopatření druhově bohaté pokrytí orné půdy, biopásy, čejka, případně tyto způsoby využití standardní orné půdy kombinují.

V souvislosti s touto podmínkou také opakovaně požadujeme zpřísnění pro podniky nad 1000 ha, a to formou navýšení počtu pěstovaných plodin a řešením na úrovni katastrů. Zároveň

požadujeme pro podniky do 10 ha ponechat možnost pěstování pouze jedné plodiny. Současné nastavení je velmi benevolentní vůči největším podnikům s několikatisícovou výměrou a diskriminační vůči malým podnikům. Na ploše do 10 ha je zavedení pěstování druhé plodiny mnohdy velký logistický problém, podniky nemají vybavení na pěstování další plodiny, mohou mít problém s odbytem malého množství komodity, nákupem vstupů apod. Přitom pěstování jedné plodiny na 10ha výměře nemá na pestrost krajiny žádný vliv a odpovídá to ploše menšího půdního bloku v rámci výměry velkého podniku.

Např. podnik hospodařící na 5 ha musí povinně pěstovat minimálně dvě plodiny, naproti tomu podnik o výměře 4 000 ha má povinnost pěstovat pouze čtyři plodiny a z toho jednu může mít až na 3000 ha.

K § 13 odst. 3

Požadujeme doplnit první větu odstavce takto: „*Období pro výpočet podílů jednotlivých plodin je období od 1. června do **sklizeně plodiny, maximálně však do 31. srpna** roku podání žádosti.*“.

Návrh požadované úpravy vyplývá ze zemědělské praxe, kdy většina pěstovaných plodin není na poli až do 31. 8., neboť sklizeň plodiny probíhá dříve.

Dále požadujeme, aby kultura ozimé a jarní plodiny byly pro účely této podmínky nadále považovány za dvě plodiny.

K § 13 odst. 5

Domníváme se, že v první větě odstavce je překlep a má se jednat o podmínku pouze pro žadatele, jejichž výměra RUG přesáhne 30 ha. Požadujeme v tomto smyslu upravit znění odstavce. Navíc se domníváme, že by bylo vhodné posuzovat výměru i se započtením kultury P – tedy návětí odstavce 5 změnit takto:

„(5) Žadatel, jehož výměra půdy evidované ke dni podání žádosti v evidenci využití půdy jako druh zemědělské kultury standardní orná půda, travní porosty ~~a~~, úhor **a plocha s víceletými produkčními plodinami nepřesáhne 30 hektarů**“

Zároveň požadujeme, aby se podmínka hospodaření s organickou hmotou na kultuře P uvedená v § 20 odst. 2 vyžadovala také pouze u žadatelů, jejichž výměra kultur RUGP v součtu přesahuje 30 ha.

K § 13 odst. 7

Zásadně nesouhlasíme s tím, aby poskytnutí ekoplátby na standardní ornou půdu bylo podmíněno vedením evidence hnojení v elektronické formě a předáváním dat ÚKZUZ. Tato povinnost je v současné době stanovena zákonem o hnojivech pro zemědělské podnikatele s výměrou nad 20 ha, přičemž snahou je zvýšit limit na 200 ha. Je nepřijatelné, aby se na jedné straně byla snaha o snížení byrokracie změnou zákona a na straně druhé zůstala povinnost

(navíc úplně bez limitu ha) jako dotační podmínka. Kontrola evidence hnojení může probíhat standardně v souladu se zákonem o hnojivech a není nutné zde tuto podmínku uvádět.

K § 13 odst. 20

Požadujeme, aby sankce za nepředložení výpočtu pro vyhodnocení hospodaření s organickou hmotou byla nápravné opatření s vhodnou lhůtou pro dopracování výpočtu.

K § 14 odst. 1 písm. b)

Požadujeme vysvětlit, co se rozumí pod pojmem „zemědělská údržba úhoru od 1. 2. do 15. 8.“, zejména v kontextu znění § 14 odst. 2 a 3, kde je zakázáno porosty hnojit, postříkovat, sklízet nebo pást. Ve vysvětlení prosíme podrobně uvést jaké činnosti a v jakých termínech jsou tedy vyžadovány.

K § 15 odst. 1 písm. a) a odst. 2

Požadujeme, aby bylo umožněno rozorání kultury G po 31. 8. pro všechny zemědělce, nejen pro ekology. K vyžadování podmínky držet kulturu G až do 31. 10. neexistuje žádný racionální důvod a posun na 31. 8. je nutný z hlediska agrotechnických lhůt setí ozimů. V návaznosti na tento požadavek je nutné upravit i znění odst. 2, které v současném návrhu nezohledňuje ani výjimku pro ekologické zemědělce, respektive celý odst. 2 zrušit, neboť plně postačuje ustanovení v § 15 odst. 1 písm. a) (analogicky k ostatním kulturám).

K § 16 odst. 1 písm. a)

Požadujeme, aby bylo umožněno provádět vyklučení sadů po 31. 8. Jedná se o běžný agrotechnický postup.

K § 17 odst. 1 písm. a)

Požadujeme, aby bylo umožněno provádět vyklučení vinic po 31. 8. Jedná se o běžný agrotechnický postup.

K § 20 odst. 2

Požadujeme, aby se podmínka vztahovala pouze na žadatele, kteří mají v LPIS více jako 30 ha kultury P. Jde o analogické nastavení podmínky ve vztahu k standardní orné půdě.

K § 23 odst. 5 písm. b)

Navýšení podílu neprodučních ploch u prémiové ekoplodby na 7 % požadujeme za příliš vysoké. Především ale požadujeme do nápočtu neprodučních ploch zařazení nejenom liniových úhorů, ale do výše 5 % umožnit plnění této prémiové ekoplodby zeleným a nektarodárným úhorem a všemi typy ochranných pásů.

Rovněž považujeme za důležité zabývat se možnostmi zahrnutí vnějších krajinných prvků a ploch s agrolesnickými systémy, a to jak pro základní, tak pro prémiovou ekoplatbu.

K § 23 odst. 9, 10, 11

Požadujeme, aby sankce za nesplnění podmínky vyčlenění neprodučních ploch byla vztažena pouze k dotaci na standardní ornou půdu. Uvedený návrh nastavení sankce vůči všem kulturám je příliš přísný.

K § 25

Podporu precizního zemědělství zásadně odmítáme realizovat a financovat v rámci I. pilíře a ekoschémat I. pilíře. Současné nastavení podpory bude mít minimální přínos pro životní prostředí, protože je velmi úzké, zaměřuje se pouze na sledování hnojení minerálními hnojivými prvky N, P, K a Mg (navíc s výjimkami) a není vůbec dostupné pro zemědělce hnojící pouze statkovými hnojivy a ekologicky hospodařící zemědělce, byť i u nich je možné využít strojů pro precizní zemědělství. Požadujeme proto do budoucna realizovat podporu precizního zemědělství pouze z prostředků v II. pilíři – investice, poradenství, a prostředky z I. pilíře použít pro zajištění korekčního signálu pro všechny zemědělce zdarma. Náklady na pořízení precizních technologií jsou pro farmy velmi vysoké, ale na druhé straně může jejich zavedení přinést velký ekonomický efekt, a proto považujeme za ideální podporu formou investic oproti ekonomicky prakticky nevýznamné podpoře na plochu pouze pro několik málo zemědělských podniků.

K § 26 odst. 1 písm. d)

V návrhu nařízení vlády se uvádí „splňuje minimální zemědělskou kvalifikaci tím, že má zemědělské vzdělání získané studiem na střední škole, vyšší odborné škole nebo vysoké škole“. Zásadně nesouhlasíme, aby z minimální zemědělské kvalifikace byly vyloučeny např. rekvalifikační kurzy nebo střední odborná učiliště. Požadujeme, aby se požadavky na minimální zemědělskou kvalifikaci řídily metodickým pokynem MZe č.j. 41152/2008-18000 o posuzování minimální zemědělské kvalifikace.

K § 35 odst. 3

Požaduje rozšíření podporovaných bílkovinných plodin o tyto druhy: vičenec, vikev. Jedná se o produkční druhy bílkovinných plodin běžně pěstovaných za účelem výroby píce.

K § 37 odst. 3

Zásadně nesouhlasíme a požadujeme zrušení podmínění platby na dojnice zapojením hospodářství do kontroly užitkovosti. Jedná se o zbytečnou byrokratickou povinnost, která navíc menší farmy s dojnicemi ekonomicky zatíží (kontrola užitkovosti je placená služba – čím menší chov, tím vyšší platba za dojnici). V kontrole užitkovosti sice není zapojeno cca 4 %

dojnic (zhruba 14 000 ks), což se může zdát jako malé číslo, ale vyjádřeno počtem subjektů, které tyto dojnice chovají je to cca 64 % stávajících chovatelů.

K § 38 odst. 4

Požadujeme upravit znění návěti odstavce 4, a to zejména vypustit slovo „*denně*“, které evokuje, že by žadatel každodenně provádět záznam, což odporuje nastavenému principu vedení evidence pastvy v souladu se zákonem o hnojivech, kdy se eviduje období pastvy na daném dílu/dílech půdních bloků či jejich částech. Dále požadujeme změnit dobu uchovávání záznamu o pastvě na 7 let, což je rovněž v souladu se zákonem o hnojivech a je i logické s ohledem na to, že programové období je sedmileté. Navrhujeme návěti § 38 odst. 4 takto:

„(4) Žadatel o poskytnutí podpory na chov bahnice nebo na chov kozy vede v období stanoveném v odstavci 1 ~~denně~~ a po dobu ~~10~~ 7 let uchovává záznam o pastvě obsahující informace, ze kterých vyplývá“.

K § 39 odst. 5

Požadujeme, aby ve výjimce z povinnosti vytvářet pás podél vody pro rok 2023 byla zahrnutá níže uvedená podopatření, ve kterých mají žadatelé závazek v rámci AEKO podle nařízení vlády č. 75/2015 Sb. a nejen nektarodárné biopásy, jak navrhuje předkladatel. Znění navrhujeme takto:

„(5) Pro rok 2023 se podmínka vyčlenit ochranný pás podél vody podle § 13 odst. 11 nebo 12 považuje za splněnou, pokud je na ploše ochranného pásu podél vody podle § 13 odst. 11 nebo 12 založen

a) porost zeleniny nebo jahodníku v rámci podopatření integrovaná produkce zeleniny a jahodníku podle nařízení vlády upravujícího agroenvironmentálně-klimatická opatření,

b) biopás v rámci podopatření biopásy podle nařízení vlády upravujícího agroenvironmentálně-klimatická opatření, nebo

c) porost v rámci podopatření ochrana čejky chocholaté podle nařízení vlády upravujícího agroenvironmentálně-klimatická opatření.“

K § 40

Prosíme o vysvětlení, co chce předkladatel říci tím, že § 13 nabývá účinnosti až 1. 1. 2024.

Vážený pane ministře, předem děkuji za důkladné zvážení našich zásadních připomínek.
S pozdravem

Mgr. Ing. Jaroslav Šebek
předseda ASZ ČR